

INFORMACIJA O RAZLOZIMA KAŠNJENJA U REALIZACIJI FINANSIJSKE OBAVEZE CRNE GORE PO OSNOVU UČEŠĆA U EU OKVIRNOM PROGRAMU ZA ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE "HORIZONT EVROPA"

Međunarodni sporazum između Evropske unije i Crne Gore o učešću Crne Gore u programu Unije „*Horizont Evropa*“ - *Okvirni program za istraživanje i inovacije (2021-2027)*, potpisan je 3. decembra 2021. godine u Podgorici i 6. decembra 2021. godine u Briselu. Učešćem Crne Gore u ovom programu, crnogorskoj istraživačkoj zajednici omogućeno je apliciranje za dobijanje sredstava kroz konkretne istraživačke projekte, mobilnost istraživača, kao i saradnja sa naučnim ustanovama i privrednim subjektima iz zemalja Evropske unije.

Takođe, Sporazumom je utvrđena finansijska obaveza Crne Gore po osnovu učešća u ovom EU Okvirnom programu, na način da se za prvu godinu učešća (2021) odjednom uplati cijeli iznos kontribucije, a da se za sve preostale godine učešća, kontribucija plaća u dvije rate na godišnjem nivou. Prva rata, tj. prvi dio finansijskog učešća Crne Gore za 2022. godinu u programu „*Horizont Evropa*“ iznosi 329.921,92 €, a na osnovu debitne note Evropske komisije broj 3242204429 od 22. aprila 2022. godine, **sa rokom dospijeća 31. maja 2022. godine.** U trenutku izdavanja debitne note, nadležni organ za realizaciju finansijske obaveze bilo je bivše Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta.

Kako je Skupština Crne Gore na sjednici od 28. aprila 2022. godine donijela Odluku o izboru predsjednika i članova 43. Vlade Crne Gore, nakon čega je stupila na snagu nova Uredba o organizaciji i načinu rada državne uprave, došlo je do utvrđivanja novih upravnih oblasti i osnovano je Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja, koje je naslijedilo finansijsku obavezu Crne Gore prema Evropskoj komisiji za učešće u programu „*Horizont Evropa*“.

Međutim, promjena strukture Vlade je onemogućila realizaciju pomenute finansijske obaveze sa deviznog računa koji je bivše Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta koristilo za plaćanja prema inostranstvu, budući da je ovaj račun nastavilo da koristi Ministarstvo prosvjete, kao pravni nasljednik bivšeg Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta. Imajući navedeno u vidu, Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja uputilo je zahtjev Ministarstvu finansija za otvaranje deviznog računa, a zahtjev je dostavljen Crnogorskoj komercijalnoj banci (CKB) početkom juna 2022. godine. Ovdje napominjemo da zahtjev za otvaranje računa nije mogao biti upućen Ministarstvu finansija ranije, odnosno neposredno nakon osnivanja Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja, imajući u vidu da su tokom maja 2022. godine odrađene sve aktivnosti vezane za registraciju budžetskog korisnika – potpisivanje OP obrasca (ovjerenog potpisa lica ovlaštenog za zastupanje), registracija Ministarstva i otvaranje PIB-a kod Uprave za statistiku – MONSTAT, kao i podnošenje kartona deponovanih potpisa. Krajem maja

2022. godine, Ministarstvo je, posredstvom Misije Crne Gore u Briselu, obavijestilo Evropsku komisiju o razlozima kašnjenja uplate, odnosno tehničkim problemima koji su uzrokovali nemogućnost njene ranije realizacije.

Zbog svega gore navedenog, a kako do kraja juna 2022. god. Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja od CKB banke još uvijek nije dobilo informaciju o otvorenom računu, niti mu je upućen Ugovor o otvaranju računa na saglasnost, došlo je do značajnog kašnjenja u realizaciji finansijske obaveze Crne Gore po osnovu učešća u programu „Horizont Evropa“. Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja je, zajedno sa Ministarstvom kulture i medija, koje se suočilo sa istim problemom, 20. juna 2022. godine, informisalo Generalni direktorat za budžet Evropske komisije o razlozima kašnjenja u plaćanju finansijskog doprinosa, pojašnjavajući da su uzrokovani višom silom, zbog čega nismo mogli uticati na proces (dopis u prilogu).

Takođe, Ministarstvu nauke i tehnološkog razvoja je 1. jula 2022. godine upućen zahtjev Evropske komisije za plaćanje drugog dijela finansijskog učešća Crne Gore za 2022. godinu u programu „Horizont Evropa“, sa rokom dospjeća 29. jula 2022. godine. Stoga se Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja obavezuje da uplati obje rate finansijskog učešća u pomenutom programu, odmah nakon otvaranja deviznog računa, tačnije nakon potpisivanja Ugovora o otvaranju deviznog računa sa Crnogorskom komercijalnom bankom a.d. Podgorica.

ZAKLJUČAK:

Vlada Crne Gore se upoznala sa Informacijom o razlozima kašnjenja u realizaciji finansijske obaveze Crne Gore po osnovu učešća u EU okvirnom programu za istraživanje i inovacije “Horizont Evropa”.